

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

Warszawa, dnia 30 czerwca 2008 r.

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Aleje Solidarności 77
00 – 090 Warszawa**

Wnioskodawca:

Stowarzyszenie „Przyjazna Droga 721”
Ul. Leśna 42
05 – 506 Magdalenka
reprezentowane przez
adwokata Łukasza Czula
adres do korespondencji:
ul. Gagarina 30 lok. 7
00 – 754 Warszawa

Adwokata Łukasza Czula, pełnomocnika Stowarzyszenia „Przyjazna Droga 721”

Wniosek o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz zgłoszenie przez Rzecznika Praw Obywatelskich swojego udziału w toczących się sprawach

Na podstawie art. 80 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 9 i 10 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwracam się z uprzejmym wnioskiem o:

- 1) przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz podjęcie odpowiednich kroków celem wyeliminowania stanu niezgodnego z prawem, naruszającego podstawowe wolności i prawa, zasady współżycia społecznego, ochrony środowiska i sprawiedliwości społecznej w sprawach:
 - a) decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 maja 2008 r., nr WŚR.I.SM.6613/1/31/07 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S8 na odcinku Salomea – Wolica wraz z powiązaniem z drogą krajową nr 7 i z przebudową infrastruktury technicznej;
 - b) wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2008 r. (sygn. akt: IV SA/Wa 2337/06) utrzymującego w mocy decyzje Ministra Budownictwa z dnia 29-09-2006 r. (nr BP7-025-26-611/06/735) oraz decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia 03-03-2006 r. (nr WRR.II-7047-D/217/05) o ustaleniu lokalizacji budowy drogi ekspresowej S8 na odcinku Salomea – Wolica wraz z powiązaniem z drogą krajową nr 7 i z przebudową infrastruktury technicznej;

- 2) rozważenie przystąpienia do postępowania administracyjnego toczącego się przed Ministrem Środowiska w sprawie odwołań od decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 maja 2008 r., nr WŚR.I.SM.6613/1/31/07 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S8 na odcinku Salomea – Wolica wraz z powiązaniem z drogą krajową nr 7 i z przebudową infrastruktury technicznej (art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich)

eventualnie o:

rozważenie wniesienia skargi na decyzję Ministra Środowiska w przedmiotowej sprawie w przypadku jej wydania przed przystąpieniem Rzecznika Praw Obywatelskich do postępowania administracyjnego (art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich);

- 3) rozważenie wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od decyzji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie o sygn. akt: IV SA/Wa 2337/06 (art. 14 pkt 8 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich);
- 4) skierowanie wystąpienia do Wojewody Mazowieckiego w związku z naruszeniem przez działania tego organu wolności i praw człowieka oraz zwrócenie się do jednostki nadrzędnej o zastosowanie przewidzianych prawem środków (art. 14 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich).

Wskazując na powyższe, wydanym w przedmiotowych sprawach rozstrzygnięciom zarzucam naruszenie:

- 1) **art. 2, 5, 7 i art. 74** Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wydanie przez Wojewodę Mazowieckiego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia w sytuacji braku spełnienia właściwych wymagań określonych przepisami prawa i nieuwzględnienie przez organ konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska;
- 2) **art. 3 pkt 1,3 i 4 i art. 4 w zw. z art. 40 i art. 43** ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 ze zm.) poprzez niespełnienie przesłanek warunkujących wydanie przedmiotowych rozstrzygnięć;
- 3) **art. 6,7, 8, 10 i 28 k.p.a. w zw. z art. 31 k.p.a.** poprzez nieuprawnione nieuznanie Stowarzyszenia Przyjazna Droga 721 za uczestnika na prawach strony w toczącym się postępowaniu administracyjnym w sytuacji, gdy było to uzasadnione celami statutowymi tego stowarzyszenia i przemawiał za tym ważny interes społeczny;
- 4) **art. 6,7,8, 10 k.p.a. oraz art. 53 w zw. art. 5, 9, 10, 31 i 56 ust. 1 b pkt 3** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902), **Dyrektywy 2003/4/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r.

(Dz. Urz. UE z dnia 14 lutego 2003 r. L 41) oraz **Dyrektywy 85/337/EWG** Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne poprzez: niezapewnienie możliwości udziału mieszkańców gminy Lesznówola zamieszkujących na obszarze oddziaływania przedmiotowej inwestycji w postępowaniu i brak jakichkolwiek konsultacji społecznych w tym zakresie powodując tym samym naruszenie uzasadnionych interesów mieszkańców gminy Lesznówola;

- 5) **art. 32 ust. 1 pkt 1** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902) w zw. z **art. 28 i 31 k.p.a.** poprzez błędne uznanie, iż termin 21 dni dotyczy również trybu zgłaszania chęci uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony, gdy tymczasem dotyczy on tylko i wyłącznie tryby składania uwag i wniosków, co spowodowało nieuprawnione niedopuszczenie do działania w charakterze strony w toczącym się postępowaniu administracyjnym organizacji społecznej jaką jest „Stowarzyszenia Przyjazna Droga 721”;
- 6) **art. 52 ust. 1 pkt 3** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902) poprzez brak w raporcie oddziaływania na środowisko jakichkolwiek innych wariantów dla przedmiotowej inwestycji oprócz wariantu polegającego na niepodjęciu przedsięwzięcia i wariantu ustalonego w drodze wydanych decyzji administracyjnych;
- 7) **art. 48 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 56 ust. 1 b pkt 1** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902) poprzez błędne uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z Ministrem Ochrony Środowiska przejawiające się w uznaniu przez Ministra Środowiska aneksu nr 2 do raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko za prawidłowy w sytuacji, gdy na dzień wydania postanowienia nr DOOŚ-147D/5835/2007/EB przedmiotowy aneks jeszcze nie istniał;
- 8) **art. 55** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902) poprzez wydanie decyzji środowiskowej i lokalizacyjnej w sytuacji, gdy z analizy planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż zaproponowany tj. z posadowieniem węzła „Magdalenka” zgodnie z mapą nr 29 pt.: „Rozwój systemu transportowego Warszawy”;
- 9) **art. 47 pkt 1 lit a w zw. z art. 56 ust. 7 i 8** ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006, nr 129, poz.902) **oraz art. 77 i 107 k.p.a.** poprzez niewłaściwe ustalenie wymagań wynikających z potrzeb ochrony środowiska przejawiające się w nieuzasadnionym stwierdzeniu, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz, iż wystąpi potrzeba wycięcia niewielkich fragmentów lasów i pojedynczych drzew mimo, że co innego wynika ze stanowiska Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie zawartego w piśmie z dnia 29-11-2004 r. oraz ze stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Wskazane powyżej naruszenia przepisów prawa powodują naruszenie podstawowych zasad konstytucyjnych w zakresie środowiska naturalnego, demokratycznego państwa prawnego, zaufania obywateli do działań organów państwa, zapewnienia obywatelom możliwości udziału w postępowaniu oraz ochrony prawa własności.

Uzasadnienie

Stan faktyczny

Niniejszy wniosek dotyczy dwóch postępowań odnoszących się do inwestycji polegającej na budowie drogi ekspresowej S8 na odcinku Salomea – Wolica wraz z powiązaniem z drogą krajową nr 7 i z przebudową infrastruktury technicznej. Postępowanie w tej sprawie rozpoczął wniosek inwestora tj. Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dotyczący ustalenia lokalizacji inwestycji. **Decyzją nr WRR.II-7047-D/217/05 z dnia 03 marca 2006 r. Wojewoda Mazowiecki ustalił przedmiotową lokalizację.** Mimo wniesionych odwołań przedmiotowa decyzja została utrzymana w mocy przez Ministra Budownictwa – decyzja nr BP7-025-26-611/06/735z dnia 29 września 2006 r.

Powyższa decyzja organu drugiej instancji została zaskarżona następnie przez kilkanaście osób do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Reprezentowane przeze mnie Stowarzyszenie „Przyjazna Droga 721” przystąpiło jako organizacja społeczna do toczącego się postępowania sądowo-administracyjnego jako uczestnik na prawach strony. Wyrokiem z dnia 29 maja 2008 r. (sygn. akt IV SA/Wa 2337/06) Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił wszystkie wniesione skargi utrzymując w mocy wydaną decyzję lokalizacyjną dla przedmiotowej inwestycji. Obecnie, po złożeniu wniosków o sporządzenie uzasadnienia tego orzeczenia, oczekujemy na jego doręczenia celem złożenia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Kolejna decyzja wydana w przedmiotowej sprawie to **decyzja Wojewody Mazowieckiego nr WŚR.I.SM.6613/1/31/07 z dnia 06 maja 2008 r. o środowiskowych uwarunkowaniach** zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S8 na odcinku Salomea – Wolica wraz z powiązaniem z drogą krajową nr 7 i z przebudową infrastruktury technicznej. Organ administracji publicznej m.in. na podstawie sporządzonego raportu oddziaływania na środowisko ustalił środowiskowe uwarunkowania dla przedmiotowej inwestycji.

Od decyzji tej wniesiono 19 odwołań, w tym jedno przez reprezentowane przeze mnie Stowarzyszenie, które w postępowaniu przed Wojewodą nie zostało uznane za stronę mimo złożonego w tym zakresie wniosku (o czym niżej). Obecnie akta dotyczące decyzji środowiskowej wraz z wniesionymi odwołaniami zostały przekazane organowi II instancji tj. Ministrowi Środowiska.

Reprezentowane przeze mnie „Stowarzyszenie Przyjazna Droga 721” z siedzibą w Magdalence utworzone zostało na skutek dramatycznej sytuacji jaka wytworzyła się na drodze nr

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

721 wskutek nasilenia się ciężkiego ~~ruchu kołowego~~ oraz narastające i związane z tym uciążliwości oraz zagrożenia dla mieszkańców. Jak wynika z treści Rozdziału 2 Regulaminu

Stowarzyszenia Zwykłego - „PRZYJAZNA DROGA 721” celem Stowarzyszenia jest branie czynnego udziału przy realizacji przedsięwzięć na rzecz usprawnienia tras komunikacyjnych na terenie gminy Lesznówola, Tarczyn, Raszyn, Konstancin Piaseczno, zaś Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez, rozpowszechnianie idei modernizacji i budowy nowego odcinka trasy 721 na terenie Gminy Lesznówola, Raszyn, Piaseczno z pominięciem obecnego układu drogi 721 oraz zmianę posadowienia węzła Magdalenka (przy trasie S-8). Cel ten zostanie osiągnięty przez wybudowanie nowego odcinka w/w trasy, łączącej drogę nr 79 z drogą nr 7. Stowarzyszenie propaguje również idee związane z ochroną środowiska naturalnego obejmującego w szczególności obszar Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Dowód: regulamin Stowarzyszenia Zwykłego „Przyjazna Droga 721”, informacje znajdujące się na stronie internetowej – www.721.org.pl.

Członkowie Stowarzyszenia – mieszkańcy Magdaleny nie traktują przyrody jak czegoś, co przeszkadza w rozwoju. Nie są przeciwnikami budowy drogi S8, wręcz przeciwnie. Na co dzień doświadczają uciążliwości związanych z poruszaniem się w okolicach Raszyna czy Magdaleny i również pragną jak najszybszego rozwiązania problemów z tym związanych, a więc wybudowania obwodnicy. Członkowie Stowarzyszenia nie mogą pozwolić jednak na rażące uchybienia prawne zawarte w wydanych w przedmiotowej sprawie decyzjach. Uchybienia te naruszają zarówno środowisko naturalne jak i słuszne prawa mieszkańców Magdaleny, którzy zostali pominięci w toczących się postępowaniach administracyjnych.

Lokalizacja węzła „Magdalena” w przedmiotowej inwestycji opracowana została **bez należytych konsultacji społecznych oraz bez zapewnienia obywatelom udziału w toczącym się postępowaniu**. Inwestor nie przedstawił **żadnych innych wariantów** dla przebiegu projektowanej drogi. Nie uwzględnił propozycji zgłaszanych przez mieszkańców Magdaleny, jak również planów przyjętych kilka lat temu w planie zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznówola oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

Ponadto lokalizacja przedmiotowej inwestycji w sposób rażący godzi w środowisko naturalne. Inwestor zdaje się nie zauważać alternatywnych rozwiązań w tym zakresie, które już na pierwszy rzut oka są korzystniejsze dla środowiska naturalnego i społecznie akceptowalne. Posadowienie węzła Magdalenka w miejscu aktualnego skrzyżowania E-7 i obecnej 721 spowoduje, że poszerzona droga 721 i E-7 „wjeżdża” niejako mieszkańcom Magdaleny do ich domów, rujnuje ich zdrowie i niszczy środowisko naturalne, a w szczególności Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Inwestor nie przedstawił żadnego innego wariantu ekologicznego mimo, iż w projekcie przewiduje się natężenie ruchu na drodze 721 na odcinku Węzeł Paszków - Węzeł Magdalenka na ponad 24 tys pojazdów na dobę. Pozostawienie węzła Magdalenka w obecnym kształcie wymaga ponadto wyburzenia 14 domów i wycięcia ponad 3,2 ha unikalnych, starych drzew.

Tymczasem projekt akceptowalny społecznie przez mieszkańców znajdujących się w bezpośrednim oddziaływaniu przedmiotowej inwestycji przewiduje przeniesienie zaprojektowanego węzła Magdalenka 800-1000 m. na północ od dotychczasowego skrzyżowania.

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

Wariant ten spełnia podstawowy warunek ~~jaki~~ postawił inwestor (GDDKiA) w podpisanej umowie nr 100/2003 pomiędzy firmą DHV Polska a GDDKIA, mówiący o tym że nowo

budowana droga ekspresowa Salomea-Wolica ma być powiązana z drogą krajową nr.7. Projekt ten zakłada przeniesienie drogi nr 721 za Las Sekociński, aby po zbudowaniu obwodnicy, dotychczasową drogę zamienić w drogę lokalną, jaką zawsze była, z zakazem ruchu ciężarowego, co uchroni przyrodę i domy mieszkańców.

Przedmiotowy wariant jest ponadto zgodny z przyjętym kilka lat temu w planem zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznów oraz planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (zgodnie z mapą nr 29 pt.: „Rozwój systemu transportowego Warszawy”). Wariant ten jest pod każdym względem korzystniejszy od wariantu przyjętego wydanymi w sprawie decyzjami administracyjnymi.

Dowód: mapa z zaznaczonymi wariantem GDDKiA oraz wariantem społecznym wraz z tabelką w zakresie przewidywanych skutków dla tych wariantów.

Niestety orzekające w sprawie organy administracji publicznej jak również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zdają się nie zauważać przywoływanych przez lokalną społeczność argumentów. GDDKiA niemożliwość zmiany posadowienia węzła Magdalenka uzasadnia brakiem czasu (chodzi najprawdopodobniej o plany organizacji przez Polskę EURO 2012), co na pewno nie jest żadnym usprawiedliwieniem. Oczywiście jest, że drogi trzeba budować ale nie wolno tego robić za wszelką cenę, wbrew zasadom logiki, doświadczenia życiowego, a przede wszystkim wbrew przepisom prawa polskiego i wspólnotowego. W niniejszej sprawie taka ocena działań organów administracji publicznej niestety jest uzasadniona.

Niniejszy wniosek Stowarzyszenia „Przyjazna Droga 721” do Rzecznika Praw Obywatelskich ma na celu zwrócenie uwagi konstytucyjnemu organowi na zaistniałe nieprawidłowości w przedmiotowej sprawie. Wniosek ten jest zarazem prośbą o pomoc dla lokalnej społeczności, która nie została dopuszczona do głosu w dwóch prowadzonych postępowaniach administracyjnych (decyzja lokalizacyjna i środowiskowa).

Analiza jurystyczna

1. Naruszenia dotyczące nieuznania Stowarzyszenia i gminy Lesznów za stronę postępowania

Należy podkreślić, że w toczącym się postępowaniu administracyjnym dotyczącym decyzji lokalizacyjnej nie uznano za stronę postępowania zarówno Stowarzyszenia jak i gminy Lesznów, a tym samym mieszkańców Magdaleny mimo zgłaszanych w tym zakresie wniosków.

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

Zgodnie z decyzją lokalizacyjną Wojewody Mazowieckiego z 03-03-2006 r. przedmiotowa inwestycja obejmuje „budowę drogi ekspresowej od jej przecięcia z ul. Targową w gm. Michałowice do skrzyżowania drogi krajowej nr 7 z **drogą wojewódzką nr 721 w miejscowości Magdalena („węzeł Magdalena”)** i do skrzyżowania drogi krajowej nr 8 z drogą wojewódzką nr 721 (węzeł

„Paszków”). Inwestycja zlokalizowana jest w województwie mazowieckim, w powiecie przyszkowskim, na terenach gmin: Nadarzyn, Raszyn i Michałowice”. Jednocześnie w zawiadomieniu Wojewody Mazowieckiego z dnia 06-03-2006 r. o wydaniu przedmiotowej decyzji lokalizacyjnej jest mowa, iż „**stronami postępowania w sprawie są właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu**”. Jednak zarówno w decyzji organu I instancji jak i decyzji Ministra Budownictwa nie ma żadnego wyjaśnienia, jaki podmiot uważa się za znajdujący się „w obszarze oddziaływania projektu”.

Zgodnie z **art. 3** ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych, właściwy zarządca drogi składa wnioski do Wojewody o wydanie decyzji lokalizacyjnej, po uzyskaniu opinii właściwych miejscowo zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Zgodnie natomiast z **art. 5 ust. 5** przedmiotowej ustawy o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi wojewoda zawiadamia w drodze obwieszczeń w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi oraz w prasie lokalnej. Następnie Wojewoda doręcza decyzję lokalizacyjną wnioskodawcy oraz zawiadamia o jej wydaniu pozostałe strony w drodze obwieszczeń w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi oraz w prasie lokalnej. Zawiadomienie to zawiera informację o miejscu, w którym strony mogą zapoznać się z treścią decyzji. Warunki te stosuje się odpowiednio do decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi wydanej przez organ drugiej instancji.

W przedmiotowej sprawie organy administracji za strony postępowania tj. za podmioty znajdujące się w obszarze oddziaływania obiektu, uznały właścicieli części działek znajdujących się w gminach Michałowice, Raszyn i Nadarzyn. Tym samym na tablicach ogłoszeń tychże Urzędów Gmin zamieszczane były wszelkiego rodzaju zawiadomienia dotyczące przedmiotowych decyzji. To wreszcie to do wójtów tych tylko gmin GDDKiA składała wnioski o wydanie opinii.

Również o wszelkiego rodzaju spotkaniach czy konsultacjach były zawiadamiane tylko zainteresowane podmioty zamieszkujące na terenie ww. gmin - np. pismo GDDKiA z 14-07-2004 r. zapraszające na posiedzenie Rady Techniczno-Konsultacyjnej dotyczącej studium projektu budowlanego, na które to zaproszono starostwo powiatu przyszkowskiego, UG w Raszynie, Michałowicach i Nadarzynie oraz Urzędy Dzielnic Ursus i Włochy. Podobnie rzecz się ma z rozprawą administracyjną z dnia 08-12-2005 r.

W powyższym zakresie jednak **organa orzekające w sprawie lokalizacyjnej czy środowiskowej, na jakimkolwiek jej etapie nigdy nie zwróciły się do gminy Lesznowola o zajęcie stanowiska, gmina ta nigdy nie została poinformowana o wydanych decyzjach, uzgodnieniach czy terminach spotkań i rozpraw, nigdy nie doszło również do odbycia konsultacji społecznych z mieszkańcami tej gminy**. W tym miejscu należy podkreślić, że miejscowość Magdalena (należąca administracyjnie do gminy Lesznowola) **znajduje się w bezpośrednim oddziaływaniu przedmiotowej inwestycji i bezpośrednio graniczy z zaprojektowanym węzłem o nazwie „Magdalena”**. Niektórzy mieszkańcy tej miejscowości zamieszkują w odległości około 100-200 metrów od projektowanego węzła. Ich nieruchomości

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie ~~drogi nr 721~~. Poziom hałasu na odcinku tej drogi przekracza obecnie dopuszczalne normy i osiąga poziom 70 decybeli i ciągle wzrasta. W domach stojących przy ul. Słonecznej od ruchu pojazdów (20 tys. na dobę) pękają ściany. Plan budowy monstrualnego węzła „Magdalena” spowoduje skierowanie całego ruchu na osi północ-

południe na drogę 721, której parametry techniczne w najmniejszym stopniu nie odpowiadają normom dopuszczającym tak intensywny ruch.

Mieszkańcy Magdaleny są więc bezpośrednio zainteresowani, w jaki sposób zostanie rozstrzygnięta kwestia posadowienia węzła przy ich nieruchomościach i mają w tym względzie **słuszny interes prawny**. Dlaczego więc gmina Lesznowola i tym samym mieszkańcy Magdaleny nie zostali zakwalifikowani przez organa orzekające w sprawie jako podmioty zainteresowane, mimo że jak stwierdził Wojewoda Mazowiecki **„stronami postępowania w sprawie są właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu”**. Niewątpliwie część mieszkańców Magdaleny już znajduje się w obszarze oddziaływania połączenia drogi krajowej nr 7 z drogą nr 721, a co dopiero w przypadku zrealizowania przedmiotowej inwestycji.

Z gminą Lesznowola i mieszkańcami Magdaleny nie przeprowadzono żadnych rozmów, konsultacji społecznych oraz nie informowano ich zgodnie z ustawą o wydanych w tej sprawie decyzjach administracyjnych.

W tym zakresie pragnę podkreślić, iż **pismami z dnia 30-11-2005 r., 30-01-2006 r. oraz 05-03-2006 r. Wójt Gminy Lesznowola zwracał się do Wojewody Mazowieckiego o uznanie za stronę postępowania** - urząd nie uzyskał żadnej odpowiedzi w tym względzie [!]. Wójt Gminy Lesznowola wskazywała m.in. na możliwość zmiany posadowienia węzła „Magdalena”, poza terenem Obszaru Chronionego Krajobrazu w oparciu o **gotowy plan** tj. plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola z 2001 r.

Dowód: pisma z dnia 30-11-2005 r., 30-01-2006 r. oraz 05-03-2006 r. Wójt Gminy Lesznowola.

Powyższe okoliczności wskazują na **rażące uchybienie zarówno przepisom prawa materialnego jak i przepisom postępowania** i błędne określenie lokalizacji inwestycji z pominięciem gminy Lesznowola znajdującej się w obszarze bezpośredniego oddziaływania projektu. **Uniemożliwiło to tym samym zajęcie odpowiednich stanowisk, wniosków i opinii przez mieszkańców Magdaleny zainteresowanych bezpośrednio umiejscowieniem jednego z węzłów dotyczących przedmiotowej inwestycji.**

Gmina Lesznowola nie została również uznana za stronę w postępowaniu dotyczącym decyzji środowiskowej. Należy podkreślić, iż mieszkańcy Magdaleny są bezpośrednio zainteresowani, w jaki sposób zostanie rozstrzygnięta kwestia warunków środowiskowych w otoczeniu należących do nich nieruchomości i mają w tym względzie słuszny interes prawny. Dlatego więc gmina Lesznowola i tym samym mieszkańcy Magdaleny nie zostali zakwalifikowani przez organa orzekające w sprawie jako podmioty zainteresowane [?]. To zaniechanie doprowadziło do naruszenia przepisów **art. 6,7,8, 10 k.p.a. oraz art. 53 w zw. art. 5, 9, 10, 31 i 56 ust. 1 b pkt 3** ustawy Prawo ochrony środowiska.

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

Uniemożliwiło to tym samym zajęcie w terminie określonym w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska odpowiednich stanowisk, wniosków i opinii przez mieszkańców Magdalenki zainteresowanych bezpośrednio przedmiotową sprawą.

Wojewoda Mazowiecki błędnie również odmówił przyznania przymiotu strony stowarzyszeniu „Przyjazna Droga 721”, które występowało o możliwość dopuszczenia na prawach strony do toczącego się postępowania w sprawie decyzji środowiskowej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że stowarzyszenie „Przyjazna Droga 721” nie jest organizacją ekologiczną w rozumieniu **art. 3 ust. 16** Prawa ochrony środowiska. Swój wniosek o dopuszczenie do toczącego się postępowania na prawach strony stowarzyszenie złożyło na podstawie **art. 31 k.p.a.** Zgodnie z tym przepisem organ bada, czy wniosek organizacji społecznej jest uzasadniony jej celami statutowymi i czy przemawia za tym interes społeczny. Jeżeli przesłanki te są spełnione organ **w drodze postanowienia** dopuszcza organizację społeczną do udziału w postępowaniu lub również zaskarżalnym **postanowieniem** tego odmawia.

Porównując określone w regulaminie cele, dla których organizacja „Przyjazna Droga 721” została powołana, bez trudu można ustalić, że w ścisły sposób wiążą się one z przedmiotem rozpoznawanej przez Wojewodę Mazowieckiego sprawy. Biorąc powyższe pod uwagę dziwi fakt, że Wojewoda Mazowiecki w postępowaniu dotyczącym decyzji środowiskowej pominął reprezentowane przez mnie Stowarzyszenie nie wydając wbrew przepisom prawa **żadnej** merytorycznej decyzji w tym względzie. W przedmiotowej sprawie Wojewoda Mazowiecki w żaden sposób nie ustosunkował się do złożonego przez stowarzyszenie wniosku - pozostawiając go bez rozpoznania. W tym zakresie organ dokonał błędnej wykładni **art. 31 i 32** Prawa ochrony środowiska w związku z **art. 31 i 28 k.p.a.** Wojewoda Mazowiecki błędnie uznał, że wniosek stowarzyszenia „Przyjazna Droga 721” należy rozpoznać na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, gdy tymczasem dotyczył on dopuszczenia do postępowania na prawach strony w trybie **art. 31 k.p.a.** W tym zakresie doszło do naruszenia **art. 6,7, 8, 10 i 28 k.p.a. w zw. z art. 31 k.p.a.**

Oprócz przepisów art. 31 i 53 ustawy Prawo ochrony środowiska również zgodnie z postanowieniami **art. 7 i 8 Konwencji z Aarhus** z dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706) - powinien być zagwarantowany udział społeczeństwa w postępowaniu, w którym są opracowywane i przyjmowane plany, programy oraz wytyczne polityk mających znaczenie dla środowiska. Precyzyjniejsze rozwiązania w tym zakresie znajdują się również w **dyrektywie 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r.** w sprawie udziału społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

W powyższym zakresie wskazane decyzje nie czynią zadość ani przepisom prawa krajowego, ani wiążącym Polskę umowom międzynarodowym i przepisom prawa wspólnotowego. Naruszenie przepisów prawa materialnego i procedury spowodowało, iż

zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko i lokalizacji inwestycji nie było w pełni respektowane.

2. Kwestie związane z brakiem jakichkolwiek innych wariantów dla przedmiotowej inwestycji

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 3 raport oddziaływania na środowisko powinien zawierać opisy analizowanych wariantów. Tymczasem w niniejszej sprawie przyjęto (s. 41 raportu), iż są dwie tylko możliwości-warianty tj. albo wybudować drogę według projektu (**wariant inwestycyjny**) albo tego nie zrobić (**wariant zerowy**). W raporcie środowiskowym wprost stwierdza się (strona 42), iż „praktycznie nie ma możliwości innego przebiegu nowej drogi niż przyjęta w projekcie koncepcyjnym”. **Organy administracji w ogóle nie wzięły pod uwagę innej możliwości realizacji przedmiotowej inwestycji mimo, że o takiej możliwości były one informowane.**

W orzecznictwie administracyjnym przyjmuje się, że w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych podmiot podejmujący realizację przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przedstawia **minimum trzy analizowane warianty** - dwa warianty, o których jest mowa w art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy, i wariant wybierany, proponowany. Tymczasem w wydanej decyzji środowiskowej **w sposób niedostateczny rozważono możliwe i proponowane w toku postępowania alternatywne warianty przebiegu inwestycji, w szczególności lokalizacji węzła „Magdalena”**. W żadnej mierze nie można podzielić argumentów Wojewody Mazowieckiego, iż wariant inwestycyjny jest najkorzystniejszy ekologicznie (strona 12 uzasadnienia decyzji środowiskowej). Istnieje bowiem możliwość takiego poprowadzenia przedmiotowej inwestycji, która w jednakowy sposób zapewniałaby ochronę wszystkich chronionych prawem dóbr, a więc zarówno środowiska jak i zdrowia oraz bezpieczeństwa mieszkańców wsi Magdalena.

Analiza rozwiązań alternatywnych jest wymogiem bardzo poważnie traktowanym przez **instytucje Unii Europejskiej**. Przykładem tego jest m.in. skarga Komisji Europejskiej do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przeciwko Portugalii (tzw. sprawa Castro Verde, C-239/04; wyrok ETS z 26-10-2006 r.).

Paradoksalnie, nawet gdyby przyjąć rozumowanie organu, iż nie jest możliwe alternatywne wyznaczenie miejsca realizacji inwestycji (posadowienia węzła „Magdalena”) to w znajdującym się w aktach sprawy Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, zgodnie z mapą nr 29 pt.: „Rozwój systemu transportowego Warszawy” – wynika, iż **takie inne rozwiązanie jest możliwe**, a nawet zostało ono uznane za zasadniejsze w ww. planie zagospodarowania.

Dowód: mapa nr 29 pt.: „Rozwój systemu transportowego Warszawy”.

Skoro więc możliwe jest zrealizowanie przedsięwzięcia w formie, która nie rodzi konieczności poświęcania żadnej z ww. wartości i jest akceptowalna społecznie, to winno to mieć odbicie w działaniach orzeczniczych organu administracji, do czego zresztą obligują go przepisy

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

ustawy Prawo ochrony środowiska. Ponadto Wojewoda nie wziął w tym zakresie po uwagę sprzeczności projektowanej inwestycji z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (mapa nr 29)

Tymczasem alternatywne usytuowanie węzła „Magdalenka” i jego połączenie z drogą nr 721 jest możliwe. Przesunięcie tego węzła spowoduje nie tylko wymierne korzyści dla środowiska naturalnego, mieszkańców Magdaleny i ruchu drogowego w tym rejonie ale

spowoduje też ekonomiczne korzyści budowy całej drogi. Okoliczności te nie zostały w żaden sposób wzięte pod uwagę przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, na co główny wpływ miało nieznanie za stronę postępowania gminy Lesznów, a tym samym pośrednio mieszkańców Magdaleny.

3. **Kwestie związane z naruszeniem zasady legalizmu przez organy administracji publicznej**

Zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 56 ust. 1 b pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewoda Mazowiecki uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia z Ministrem Środowiska, który wydał w tej sprawie postanowienie nr DOOŚ -147D/5835/2007/EB z dnia **8 października 2007 r.** W uzasadnieniu tego postanowienia (strona 7) Minister Środowiska stwierdził, iż w trakcie uzgodnień przeanalizował m.in. aneks nr 2 do raportu o oddziaływaniu na środowisko. Tymczasem, co wynika wprost z akt niniejszego postępowania aneks nr 2 do raportu powstał **w listopadzie 2007 r.** W treści tego dokumentu są podpisy zespołu autorskiego z dnia 19 listopada 2007 r. Jak zatem ponad miesiąc wcześniej organ dokonujący uzgodnień mógł dokonać analizy tego aneksu nr 2 [?].

Zarówno przepisy Konstytucji RP jak i przepisy k.p.a. obligują organa władzy publicznej do respektowania przepisów prawa. Powołanie się przez Ministra Środowiska na dokument, którego fizycznie nie było w dniu wydania ww. postanowienia **podważa legalność poczynionych w tej sprawie uzgodnień, czyniąc decyzję Wojewody Mazowieckiego wydaną z rażącym naruszeniem prawa – art. 156§1 pkt 2 k.p.a.**

Co więcej, powyższa okoliczność daje **uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa** przekroczenia uprawnień czy niedopełnienia obowiązków lub też fałszowania dokumentów (antydatowanie dokumentu urzędowego). Biorąc to pod uwagę uprzejmie proszę o rozważenie **skierowanie wystąpienia** do Wojewody Mazowieckiego w związku z zaistniałymi uchybieniami oraz zwrócenie się do jednostki nadrzędnej o zastosowanie przewidzianych prawem środków (art. 14 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich).

4. **Kwestie związane z naruszeniem ochrony środowiska w związku z wydanymi decyzjami**

W uzasadnieniu decyzji środowiskowej Wojewoda Mazowiecki stwierdza, iż „wystąpi potrzeba wycięcia niewielkich fragmentów lasów i pojedynczych drzew” (s. 11), a „budowa projektowanej drogi na odcinku przejścia przez Las Sękociński spowoduje utratę jedynie niewielkich fragmentów lasu w rejonie projektowanych węzłów Paszków i Magdalenka, a zatem

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

planowana wycinka lasu nie wpłynie ~~znacząco na~~ wartości przyrodniczo-krajobrazowe tego kompleksu leśnego” (s. 15). Jak stwierdza dalej Wojewoda Mazowiecki – „wycinka na terenie o powierzchni 3.2 ha jest nie do uniknięcia” (s.14).

Powyższe ustalenia nie uwzględniają okoliczności, iż lokalizacja węzła „Magdalenka” w obecnym kształcie spowoduje olbrzymie straty dla środowiska związane z ingerencją w Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. W tym zakresie zwracał na to uwagę Regionalny

Dyrektor Lasów Państwowych w Warszawie w piśmie z dnia 29-11-2004 r. (załącznik nr 9 do raportu oddziaływania na środowisko), gdzie jest mowa, iż „**istnieje potrzeba zmiany – lokalizacji przebiegu projektowanej drogi w węźle Magdalenka, co ograniczy konieczność usuwania drzewostanu**”.

W zakresie ww. pisma Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Warszawie to w piśmie GDDKiA z dnia 16-11-2005 r. stwierdzono, iż w opinii tej **nie było zastrzeżeń do planowanej wycinki drzew [!]**. Stwierdzenie to stawia po raz kolejny pod znakiem zapytania legalność działań podejmowanych przez organy administracji publicznej w przedmiotowej sprawie.

Budowa węzła „Magdalenka” w obecnym kształcie **powoduje konieczność wycięcia blisko 150 sztuk ponad stuletnich sosen** znajdujących się na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jak wynika z opinii doc. dr hab. Kazimierza Zajączkowskiego z Zakładu Genetyki i Fizjologii Drzew Leśnych, drzewostan ten jest zabytkiem historii leśnictwa o powinien podlegać szczególnej ochronie.

Dowód: pismo Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Warszawie z 29-11-2004 r., pismo GDDKiA z 16-11-2005 r., opinia doc. dr hab. Kazimierza Zajączkowskiego z 14-03-2008 r.

Tymczasem w wariantcie proponowanym przez mieszkańców Magdalenki czy przy uwzględnieniu planów przebiegu tego węzła według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lesznowola z 2001 r. czy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – **nie będzie konieczności wycięcia ani jednego drzewa [!]**.

W powyższym zakresie organ błędnie ustalił wymagania dotyczące ochrony środowiska, co spowodowało naruszenia art. 47 pkt 1 lit a w zw. z art. 56 ust. 7 i 8 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz art. 77 i 107 k.p.a. Przypomnieć należy w tym miejscu, że **funkcją decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody jest zapewnienie zgodności przedsięwzięcia z wymogami ochrony środowiska.**

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania pragnę podkreślić, iż wbrew temu co uznali organy administracji publicznej - **możliwe jest zrealizowanie przedmiotowego przedsięwzięcia w formie, która nie rodzi konieczności poświęcenia żadnych z wyżej wymienionych wartości i dóbr (ochrona środowiska, ochrona własności, słuszny interes obywateli).** Wariant ten (wariant proponowany przez Stowarzyszenie) jest akceptowalny społecznie, korzystniejszy ekonomicznie oraz zapewnia lepsze poszanowanie środowiska naturalnego. Winno to mieć odbicie w działaniach orzeczniczych organów administracji, do czego zresztą obligują je przepisy prawa. Niestety w wydanych decyzjach zupełnie pominięto

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

wskazywane przez mieszkańców Magdaleny – okoliczności i zupełnie pominięto również ich udział oraz głos w toczących się postępowaniach administracyjnych.

Warto również podnieść w tym kontekście, iż na przeszkodzie do zrealizowania ochrony wyżej wymienionych wartości nie mogą w żadnym wypadku stać względy natury ekonomicznej. Już na pewno argumentem dla forsowania posadowienia węzła „Magdalena” w obecnym kształcie nie może być fakt organizacji przez Polskę EURO w 2012 roku.

W polskim systemie prawa ochrona przyrody stanowi jedną z konstytucyjnie chronionych wartości w ramach ogólniejszego pojęcia jakim jest ochrona środowiska. Zasadniczą rolę odgrywa tutaj art. 5 Konstytucji, który sytuuje ochronę środowiska i zrównoważony rozwój pośród fundamentalnych wartości stanowiących podstawy ustroju państwa. Zwrócić należy uwagę, że prawodawca posłużył się pojęciem „zrównoważony rozwój”, które w ślad za Konstytucją ujęte zostało w ustawodawstwie zwykłym regulującym kwestie ochrony środowiska. Jako zrównoważony rozwój ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje w art. 3 pkt 50, taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces **integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń**. Pozostawienie węzła „Magdalena” w obecnym kształcie nie zapewnia w żadnej mierze potrzeb i słusznym praw obecnym i przyszłym mieszkańcom tej miejscowości. Zapewnić to może przesunięcie tego węzła według wskazanych powyżej propozycji, które są jak najbardziej możliwe do zrealizowania, a co więcej są tańsze, korzystniejsze dla środowiska i powodują wyburzenie mniejszej ilości domów.

W wydanych w przedmiotowej sprawie decyzjach doszło do naruszenia nie tylko przepisów prawa krajowego ale również prawa wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska i zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w toczącym się postępowaniu (zwraca na te kwestie uwagę w licznych orzeczeniach Europejski Trybunał Sprawiedliwości).

Biorąc powyższe pod uwagę, zwracam się z uprzejmym wnioskiem o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Praw Obywatelskich w tej sprawie. Proszę również o rozważenie możliwości przystąpienia do toczącego się postępowania administracyjnego w sprawie odwołania od decyzji środowiskowej Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 maja 2008 r. (nr WŚR.I.SM.6613/1/31/07) oraz wystąpienia ze skargą kasacyjną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2008 r. (sygn. akt: IV SA/Wa 2337/06).

Licząc na pozytywne rozpoznanie niniejszego wniosku, pozostaję z poważaniem.

Załączniki:

1. pełnomocnictwa udzielone przez Stowarzyszenie „Przyjazna Droga 721” w sprawach dotyczących decyzji lokalizacyjnej i środowiskowej,
2. regulamin Stowarzyszenia Zwykłego – „Przyjazna Droga 721”;
3. zaświadczenie Starosty Powiatowego w Piasecznie o wpisaniu stowarzyszenia „Przyjazna Droga 721” do rejestru,

Kancelarie Adwokackie Żórawski – Czula - Wach

4. mapa z zaznaczonymi wariantem GDDKiA oraz wariantem społecznym wraz z tabelką w zakresie przewidywanych skutków dla tych wariantów,
5. pisma z dnia 30-11-2005 r., 30-01-2006 r. oraz 05-03-2006 r. Wójt Gminy Lesznowola,
6. mapa nr 29 pt.: „Rozwój systemu transportowego Warszawy”,
7. pismo Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Warszawie z 29-11-2004 r.,
8. pismo GDDKiA z 16-11-2005 r.,
9. opinia doc. dr hab. Kazimierza Zajączkowskiego z 14-03-2008 r.